

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΟΜΑΔΑ Β΄

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

α. να παρουσιάσετε τους λόγους που ευνόησαν τη ναυτιλιακή και εμπορική δραστηριότητα πολλών παραλιακών περιοχών και νησιών του ελληνικού χώρου κατά τον 18^ο αιώνα (μονάδες 12)

β. να αιτιολογήσετε την ανάπτυξη της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας κατά την περίοδο 1833-1856. (μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Αν η ανάπτυξη της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας το δεύτερο μισό του 18^{ου} αιώνα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε εξωτερικούς παράγοντες που είχαν αποτέλεσμα τη γρήγορη επέκταση της ελληνικής εμπορικής δραστηριότητας πέρα από τα Βαλκάνια, σε περιοχές όπου ανθούσε το δυτικοευρωπαϊκό μονοπώλιο, όταν αναφερόμαστε στον 19^ο αιώνα [κυρίως κατά την περίοδο 1833- 1856], το ίδιο φαινόμενο μπορεί να αποδοθεί σε πολλαπλά αίτια. Πρώτον, η άνοδος του εμπορίου μεταξύ Ανατολής και Δύσης στην Ανατολική Μεσόγειο, σημαντικό μέρος του οποίου διεξαγόταν μέσω των ελληνικών λιμανιών αποτέλεσε τη βάση για τη ανάπτυξη του ελληνικού εξωτερικού εμπορίου και, κατ' επέκταση, της ελληνικής ναυτιλίας. [...] Δεύτερον, η ανάπτυξη της νότιας Ρωσίας που επέτρεψε στο ελληνικό ναυτικό να μονοπωλήσει σχεδόν το σιτεμπόριο της Μαύρης Θάλασσας. [...] Η εμφάνιση σιτηρών από τα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας χρονολογείται μετά την έκρηξη της Γαλλικής Επανάστασης, τα γεγονότα της οποίας συνέβαλαν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας. Τρίτον, η συνεργασία Ελλήνων πλοιοκτητών και εμπόρων που ζούσαν έξω από την ελληνική επικράτεια[...]. Τέταρτον,[...] τα οικονομικά κίνητρα, τα προνόμια αλλά και τα προστατευτικά μέτρα που παραχώρησε το κράτος στις ομάδες εκείνες και τις τάξεις που αναλάμβαναν εκ νέου τις βασικές λειτουργίες του εμπορίου και της ναυτιλίας.

Παπαθανασόπουλος, Κ., «Η εμπορική ναυτιλία: από το ιστίο στον ατμό», στο Δ.Τ. Τσαούση (επιμ.), *Όψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19^{ου} αιώνα*, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1984, σ.79-81. (διασκευή)